

Talvivaara Sotkamo Oy
Talvivaarantie 66
88120 Tuhkakylä

Kehotus kipsisakka-altaan vesien tyhjentämiseksi sekä tilan tekemiseksi Kortelammen patoaltaalle

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on 27.12.2013 tehnyt päätöksen nro 137/2013/1 Talvivaaran kaivoksen ympäristöluvan muuttamisesta koskien jätevesien varastointia, puhdistamista ja johtamista koskevan päätöksen nro 52/2013/1 lupamääräyksen C määräajan jatkamista. Päätöksessä lupamääräys C on muutettu kuulumaan seuraavasti:

C. Nykyisissä kipsisakka-altaissa ei saa varastoida vettä.

Luvan saajan on johdettava kipsisakka-altaissa oleva vesi takaisin liuoskiertoon tai puhdistettavaksi viivyttelemättä, kuitenkin viimeistään 31.8.2014 seuraavasti:

Lohkon 5 tulee olla tyhjä vedestä viimeistään 31.1.2014. Lohkolta 6 vesiä on vähennettävä siten, että vedenkorkeus on lohkojen 5 ja 6 välipenkereen tason alapuolella viimeistään 31.1.2014.

Kortelammen patoaltaalle on tehtävä viipymättä, kuitenkin viimeistään 1.2.2014, tilaa niin paljon, että kipsisakka-altaan vedet mahtuvat siihen mahdollisessa vuototilanteessa. Varoallastilavuutta määritettäessä voidaan ottaa huomioon Kortelammen altaan tilavuus laskettuna enintään hätä-HW:n tasolle. Kortelammen altaan tilavuutta on säädettävä siten, että ennakoitavissa oleva valuma ei aiheuta määrätyn varoallastilavuuden alittumista.

Kipsisakka-altaasta ja Kortelammen altaasta Tammalammen vesienkäsittely-yksikköön käsiteltäväksi johdettavien vesien määrä ja vesitilanteen kehittyminen altaissa on raportoitava valvontaviranomaisille säännöllisesti osana lupamääräyksessä H edellytettyä vesienhallintaa ja vesitaseen kehittymistä koskevaa raportointia.

Kunkin allaslohkon tyhjentämisen jälkeen kipsisakan ja rautasakan mukana allaslohkolle tuleva vesi on palautettava viipymättä takaisin

prosessivesikiertoon tai johdettava käsiteltäväksi lupamääräyksen 8 mukaisesti.

Luvan saajan on toimitettava nykyisten kipsisakka-altaiden käyttöä sekä uusien kipsisakka-altaiden rakentamista ja käyttöä koskeva toimenpide- ja aikatauluesitys viimeistään 3.7.2013 aluehallintovirastoon täydennyksenä vireillä olevaan asiaan Dnro PSAVI/58/04.08/2011 sekä tiedoksi Kainuun ELY-keskukselle.

Kainuun ELY-keskuksen tekemällä tarkastuksella 3.2.2014 on todettu, että kipsisakka-altaan lohkolle 5 on vettä edelleen merkittävä määrä. Talvivaaran antamien tietojen mukaan vedenpinta lohkoilla 5-6 on 3,3 metriä lohkojen välissä olevan välipenkan yläpuolella. Välipenkan yläpuolella lohkoilla 5-6 liuosta on yhteensä 647 000 m³.

Kortelammen patoaltaan vedenpinta on 30.1.2014 ollut tasolla 204,47 mmp. Talvivaaran mukaan altaassa on tilavuutta hätä-HW-tasolle (205,5 mmp) mitattuna yhteensä 571 000 m³. Talvivaaran viikkoraportin 31.1.2014 liitteessä 3 on todettu, että kipsisakka-altaiden lohkoilla 5-6 on liuosta yhteensä 1 148 684 m³ (30.1.2014). Lisäksi kipsisakka-altaan lohkolle 2 on liuosta 171 632 m³ ja lohkolle 3 yhteensä 164 497 m³. Kaiken kaikkiaan kipsisakka-altailla on vettä 1,48 Mm³. Kipsisakka-altaan mahdollisessa vuototilanteessa vuotovedet eivät siis nykyisessä tilanteessa mahtuisi Kortelammen patoaltaaseen.

Kipsisakka-altaiden tyhjentämisaikataulusta sekä Kortelammen vapaasta tilavuudesta on muistutettu Talvivaaraa useaan otteeseen tarkastuskäynneillä 27.12.2013, 31.12.2013, 3.1.2014 sekä 22.1.2014. Talvivaaran mukaan kipsisakka-altaiden tyhjentämistä ei ole onnistuttu tekemään luvan mukaisesti, koska raffinaatin louhokseen johtamisen seurauksena kipsisakka-altaan tyhjennystä ei ole osittain samojen putkilinjojen vuoksi voitu tehdä suunnitellusti.

Kainuun ELY-keskus kehottaa Talvivaaraa noudattamaan edellä mainittua lupamääräystä C. Laillisen tilan palauttamiseksi kipsisakka-altaan lohko 5 tulee tyhjentää vedestä ja Kortelammen patoaltaalle tulee tehdä tilaa niin paljon, että kipsisakka-altaan vedet mahtuvat siihen mahdollisessa vuototilanteessa. Lisäksi lupamääräyksen mukaan lohkon 6 vedenkorkeus tulee saattaa lohkojen 5 ja 6 välipenkereen tason alapuolelle. Toimenpiteet on toteutettava viivyttelemättä ja viimeistään 1.4.2014 mennessä. ELY-keskus katsoo, että annettu määräaika on kohtuullinen ja toimenpiteet on teknisesti mahdollista toteuttaa annetussa ajassa.

Toiminnanharjoittajalle varataan ympäristönsuojelulain 91 §:n mukaisesti tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Selityksessä tulee tuoda esille tapahtuneeseen johtaneet syyt sekä jo tehdyt ja jatkossa toteutettavat toimenpiteet laillisen tilan palauttamiseksi. Samalla varataan tilaisuus selityksen antamiseen mahdollisen uhkasakon asettamista varten. Selitys tulee toimittaa Kainuun ELY-keskukseen 28.3.2014 mennessä. Selityksen antamatta jättäminen ei estä asian jatkokäsittelyä ELY-keskuksessa.

Jos Talvivaara Sotkamo Oy antaa pyydetyn selityksen tai muun ilmoituksen ja katsoo, ettei sillä ole velvollisuutta toimenpiteisiin tai jo tehdyt ja suunnitellut toimenpiteet eivät ole valvontaviranomaisen mielestä riittäviä, voi ELY-keskus antaa asiasta ympäristönsuojelulain 84 §:n mukaisen määräyksen. Ympäristönsuojelulain 88 §:n mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tehostaa määräystä uhkasakolla.

Ympäristö ja luonnonvarat – vastuualue

Luonto ja ympäristövastuu - yksikönpäällikkö

Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

Ylitarkastaja

Olli Hirsimäki

Kehotuksen valmisteluun ovat osallistuneet ylitarkastaja Riina Päätaalo, ylitarkastaja Raija Urpelainen ja ympäristölakimies Heli Peuraniemi.